

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 337/2012-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. júla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť obce L., zastúpenej advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia jej práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach vo veci vedenej pod č. k. 2 Cob/85/2010-132 a jeho uznesením z 31. marca 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obce L. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. júla 2011 faxom a 27. júla 2011 poštou doručená sťažnosť obce L. (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia jej základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Cob/85/2010-132 z 31. marca 2011 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“) a procesným postupom predchádzajúcim jeho vydaniu.

Zo sťažnosti a z jej príloh ústavný súd zistil nasledujúce skutočnosti.

Sťažovateľka uzatvorila s podnikateľom J. P. – V. ako zhotoviteľom (ďalej aj „zhotoviteľ“) zmluvu o dielo s viacerými dodatkami, na základe ktorej zhotoviteľ vykonal práce spočívajúce v zavedení a rozšírení vodovodu v obci L. Sťažovateľka cenu za tieto práce v lehotách splatnosti neuhradila. Zhotoviteľ následne svoju pohľadávku voči sťažovateľke postúpil na obchodnú spoločnosť N., a. s., a sťažovateľke toto postúpenie oznámil. Predmetnú pohľadávku obchodná spoločnosť N., a. s., následne zmluvne postúpila na obchodnú spoločnosť M., s. r. o., o čom bola sťažovateľka taktiež oboznámená. Spoločnosť M., s. r. o., si svoj nárok voči sťažovateľke uplatnila súdnou cestou. Okresný súd Michalovce (ďalej len „okresný súd“) uložil 14. decembra 2006 platobným rozkazom v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Rob 418/2006 sťažovateľke povinnosť zaplatiť sumu 448 975 Sk spolu s úrokmi z omeškania, trovy súdneho konania a trovy právneho zastúpenia. Tento platobný rozkaz sa stal právoplatným a vykonateľným a v následnom exekučnom konaní si oprávnená vymohla od sťažovateľky svoju pohľadávku podľa tohto exekučného titulu.

O dva roky neskôr, 19. januára 2009, rozhodol Okresný súd Rožňava v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Cb/166/2008 (ďalej aj „rozsudok Okresného súdu Rožňava“) medzi J. P. – V. ako navrhovateľom a obchodnou spoločnosťou N., a. s., ako odporcom o tom, že zmluva o postúpení pohľadávok (vrátane pohľadávky voči sťažovateľke) uzatvorená medzi týmito osobami je neplatná.

S ohľadom na uvedené podala sťažovateľka 30. júla 2009 okresnému súdu návrh na obnovu konania vedeného týmto súdom pod sp. zn. 17 Rob 418/2006, ktoré bolo skončené právoplatným platobným rozkazom. Sťažovateľka pritom tvrdila, že obnova konania je dôvodná vzhľadom na existenciu rozhodnutia (rozsudok Okresného súdu Rožňava vyhlasujúci zmluvu o postúpení pohľadávok, od ktorej sa odvíjala aj aktívna

legitimácia žalobkyne voči sťažovateľke v pôvodnom konaní pred okresným súdom, za neplatnú), ktoré nemohla bez svojej viny použiť v pôvodnom konaní a môže pre ňu privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Okresný súd uznesením sp. zn. 22 Cb 31/2010 z 3. februára 2010 návrh sťažovateľky na obnovu konania zamietol. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom krajský súd napadnutým uznesením rozhodol tak, že uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil a zaviazal sťažovateľku nahradiť obchodnej spoločnosti M., s. r. o., trovy konania.

Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podala sťažovateľka sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorou navrhla, aby ju ústavný súd uznesením prijal na ďalšie konanie a aby vyslovil, že napadnutým uznesením krajského súdu došlo k porušeniu jej základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

Ústavný súd si výzvou z 9. augusta 2011 vyžiadal vyjadrenie krajského súdu k sťažnosti, ktoré mu bolo doručené 31. augusta 2012. V tomto vyjadrení krajský súd zotrváva na svojom názore vyjadrenom v napadnutom uznesení a navrhuje sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú. Vzhľadom na skutočnosť, že krajský súd sa vo vyjadrení obmedzil iba na konštatovanie správnosti napadnutého uznesenia a neuviedol žiadnu novú okolnosť, ktorá by nebola zrejmá z napadnutého rozhodnutia a zo spisového materiálu, považoval ústavný súd za nadbytočné (aj so zreteľom na zásadu hospodárnosti konania) zasielať vyjadrenie krajského súdu sťažovateľke na zaujatie stanoviska.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. O zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide preto vtedy, ak pri jeho predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07, IV. ÚS 27/2010).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a následne na nich založených právnych záverov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (obdobne

napr. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010). Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvozené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Z týchto hľadísk preskúmal sťažnosť namietajúcu porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46. ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy *každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...*

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre viackrát poukázal na vzťah čl. 6 ods. 1 dohovoru k čl. 46 ods. 1 ústavy. Ústavodarca formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej

ochrany podľa dohovoru (napr. II. ÚS 71/97, III. ÚS 279/09). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

V zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru má účastník súdneho konania právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, v ktorom sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vysporiada so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami a dôkazmi, ktoré sú pre rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné, a teda na také rozhodnutie, ktoré nie je zjavne neodôvodnené ani arbitrárne.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľka špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľka domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľka zastúpená zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011). Sťažnosť smeruje proti napadnutému uzneseniu krajského súdu, ktorým bolo potvrdené ako vecne správne uznesenie okresného súdu sp. zn. 22 Cb/31/2010 z 3. februára 2010, ktorým bol zamietnutý návrh sťažovateľky (v konaní pred všeobecnými súdmi v procesnom postavení žalovanej) na obnovu konania vedeného pôvodne pod sp. zn. 17 Rob/418/2006. Ústavný súd preto mohol prihliadnuť na námietky sťažovateľky smerujúce proti označenému uzneseniu okresného súdu len v rozsahu, v akom sa týkali aj napadnutého uznesenia krajského súdu.

Podstata sťažnosti spočíva v nesúhlase sťažovateľky so spôsobom, akým krajský súd v napadnutom uznesení interpretoval a aplikoval ustanovenia § 159 ods. 2 a § 228 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) týkajúce sa prípustnosti obnovy konania v situácii, ak existuje neskoršie rozhodnutie súdu v konaní medzi inými účastníkmi a predmet tohto konania môže mať vplyv na právoplatné rozhodnutie v konaní, ktorého

obnova sa navrhuje. Podľa sťažovateľky mal výklad použitý krajským súdom v napadnutom uznesení porušiť jej základné právo a navyše bolo aj celé odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu poznačené rozporupnosťou. Krajský súd tak nemal podľa názoru sťažovateľky návrh na povolenie obnovy konania zamietnuť.

Podľa § 159 ods. 2 OSP výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány; ak je ním rozhodnuté o osobnom stave, je záväzný pre každého.

Podľa § 228 ods. 1 písm. a) OSP právoplatný rozsudok môže účastník napadnúť návrhom na obnovu konania, ak sú tu skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy, ktoré bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

Sťažovateľka tvrdí, že sa domáhala obnovy konania z dôvodu *„existencie právoplatného rozsudku súdu, ktorý je záväzný pre všetky orgány (rozsudku okresného súdu Rožňava, poznámka)“*, teda aj pre súdy tak, ako to vyplýva z § 159 ods. 2 OSP. Krajský súd v napadnutom uznesení mal podľa sťažovateľky odmietnuť *„aplikovať ustanovenie platného právneho predpisu – ust. § 159 ods. 2 O. s. p. a výroku právoplatného rozsudku iného súdu – OS Rožňava odňali záväznosť pre seba, ktorú zákon stanovuje... Existencia právoplatného rozsudku je teda tou skutočnosťou, na ktorú súd musí v konaní o právach a povinnostiach aj tých osôb, ktoré neboli účastníkom pôvodného konania, prihliadať a ktorým je viazaný.“*

Tým, že krajský súd napadnutým uznesením potvrdil prvostupňové rozhodnutie a návrh na obnovu konania zamietol, mal porušiť označené práva sťažovateľky, a navyše tým mal pripustiť možnosť existencie rozporných súdnych rozhodnutí. Podľa sťažovateľky totiž *„Pripustiac svojvoľný voluntaristický a v práve nezakotvený názor súdov oboch stupňov, by sa subjekty právnych vzťahov ocitli v situáciách, kedy by rozličné súdy, ale aj tie isté, rozhodovali o tých istých právnych vzťahoch spôsobom vzájomne protirečivým a účastníci právnych vzťahov by sa ocitli v situáciách, kedy by jeden súd im povinnosti ukladal, iný súd im tieto povinnosti neukladal a naopak, z jednu a tú istú povinnosť by*

od nich postupne mohli vymáhať viaceré subjekty.“. Sťažovateľka svoj názor podporila aj odkazom na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 349/09.

Napadnuté uznesenie krajského súdu zamietajúce návrh na obnovu konania je odôvodnené dvoma zásadnými argumentačnými líniami.

Po prvé, podľa krajského súdu nie je rozsudok Okresného súdu Rožňava takým rozhodnutím, ktoré by bolo možné subsumovať pod dôvody obnovy uvedené v § 205 ods. 1 písm. a) OSP, vzhľadom na to, že *„Predovšetkým je potrebné uviesť, že nezmeniteľnosť a záväznosť rozhodnutia, ktoré nadobudlo právoplatnosť je jednou zo záruk právnej istoty. Pravidlom je, že nápravu rozhodnutia je možné dosiahnuť odvolaním proti rozhodnutiu, ktoré bolo vydané súdom prvého stupňa. Výnimkou z tohto pravidla sú opravné prostriedky, ktoré je možné podať, i po právoplatnosti rozhodnutia, pokiaľ sú tu tak závažné okolnosti, že spochybňujú jeho správnosť. Dôvod obnovy uvedený pod písm. a) cit. ust. zákona (na ktorý odvolateľka poukazuje), predpokladá také rozhodnutia, skutočnosti alebo dôkazy, ktorých spoločným zreteľom pre ich uplatnenie je, že ich účastník nemohol použiť bez svojej viny v pôvodnom konaní a zároveň môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie. So zreteľom na ust. § 154 ods. 1 OSP musí ísť o skutočnosti, ktoré nastali do doby vyhlásenia rozsudku (v tomto prípade uznesenia, poznámka), pretože len k týmto okolnostiam súd mohol prihliadať. Pre posúdenie „novosti“ skutočností alebo dôkazov je rozhodujúce, že ich účastník nemohol uplatniť v pôvodnom konaní.*

V zmysle vyššie uvedeného rozsudok Okresného súdu Rožňava novou skutočnosťou, resp. dôkazom nie je, pretože neplatnosť zmlúv o postúpení mohla byť namietaná už v pôvodnom konaní, v ktorom bol vydaný platobný rozkaz, kedy by súd musel uvedenú námietku riešiť ako predbežnú otázku. Okrem nových skutočností a dôkazov môžu byť dôvodom obnovy aj rozhodnutia,; čo subsumuje tie prípady, keď dôvodom obnovy je vydanie rozhodnutia iného orgánu, nie skutočnosť z neho vyplývajúca. Dôvodom pre povolenie obnovy konania môže byť neskoršie rozhodnutie príslušného orgánu riešiace odchylnu predbežnú otázku v prípade, ak bol súd pri pôvodnom rozhodovaní viazaný rozhodnutím iného orgánu (§ 135 ods. 1) alebo v prípade, v ktorom súd vychádzal z rozhodnutia iného

orgánu vydaného skôr (§ 135 ods. 2). V uvedených prípadoch nie je potrebné skúmanie, či ho účastník mohol použiť v pôvodnom konaní, pretože neexistoval.

Rozsudok okresného súdu Rožňava nespadá do tejto kategórie rozhodnutí, pretože ide o rozhodnutie súdu o nároku, ktorého vyriešenie spadá len do právomoci súdu...».

Po druhé, krajský súd tvrdí, že aj keby bol naplnený zákonom predpokladaný dôvod obnovy, nebola by splnená ďalšia zákonná podmienka, pretože rozsudok Okresného súdu Rožňava by nemohol privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci pre sťažovateľku.

V nadväznosti na to uviedol, že *„Odvolateľka v tejto súvislosti poukazuje na § 159 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre všetkých účastníkov a pre všetky orgány (teda aj pre súdy – konkrétne súd v konaní ktorého obnovu navrhuje); ak je ním rozhodnuté o osobnom stave, je záväzný pre každého.*

Cit. ust. zák. upravuje tzv. materiálnu stránku právoplatnosti súdneho rozhodnutia spočívajúcu v jeho záväznosti pre určitý okruh subjektov. Presne definuje pre koho je výrok právoplatného rozsudku záväzný – pre účastníkov a pre všetky orgány a rovnako definuje presne, kedy je výrok právoplatného rozsudku záväzný pre každého - ak je ním rozhodnuté o osobnom stave... pokiaľ nejde o výnimočné prípady, keď je právoplatné rozhodnutie subjektívne záväzné pre každého, prípadne sa právoplatnosť rozšíri na subjekty, o ktorých to výslovne ustanovuje zákon, skutočnosť, že výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre všetky orgány, sa nemôže vykladať tak, že by sa iný subjekt, než účastník právoplatne rozhodnutého konania nemohol domáhať svojho nároku, ktorý sa nejakým spôsobom dotýka už právoplatne rozhodnutej veci. Pre súdy a iné štátne orgány je výrok rozhodnutia súdu záväzný len pokiaľ ide o otázku ako bolo rozhodnuté medzi účastníkmi konania. Ak však súd koná s niekým, kto nebol účastníkom konania právoplatne skončeného a rozhodnutého, nemôže sa výrok jeho rozsudku vzťahovať na iného účastníka, ktorý ani nemohol v konaní čokoľvek namietat' a žiadnym spôsobom sa brániť. Ak odvolateľka poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Košiciach, toto uznesenie len v svojom odôvodnení konštatuje, že podľa § 159 OSP je výrok právoplatného rozsudku, teda aj vyššie uvedeného rozsudku Okresného súdu Rožňava, záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány, teda aj pre konajúci súd, čo

odvolací súd ani nespochybňuje, avšak je záväzný len pokiaľ ide o účastníkov daného konania.

Aj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 349/09, na ktorý poukazuje odvolateľka sa týka totožných účastníkov, kde súd nerešpektoval rozhodnutie v inom konaní, riešiacom otázku javiacu sa ako predbežnú v súvislosti s riešením daného prípadu (uvedené ale nemožno vzťahovať na prejednávajúcu vec, kde nie sú v oboch konaniach rovnakí účastníci konania). Odvolací súd nebude nález podrobne rozoberať, nepochybne je odvolateľke jeho obsah známy.“

Ústavný súd sa s predmetnou námietkou sťažovateľky nestotožnil. Z citovanej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu vyplýva, že svoj záver odôvodnil dvoma na sebe nezávislými argumentmi, z ktorých každý jeden považuje ústavný súd za ústavne udržateľný. Sťažovateľka smeruje svoju námietku voči tej časti druhého argumentu krajského súdu, v ktorej poukazuje na význam § 159 OSP. Podľa názoru ústavného súdu sa krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia ústavne konformným spôsobom vysporiadal s otázkou, prečo nie je neskoršie súdne rozhodnutie v konaní medzi dvoma účastníkmi dôvodom obnovy konania medzi inými účastníkmi, a ponúkol dostatok dôvodov na svoj záver, ktorý sa tak nejaví byť ani arbitrárnym, ani zjavne neodôvodneným. Záver týkajúci sa výkladu § 228 ods. 1 písm. a) OSP a § 154 ods. 1 OSP, podľa ktorého musí pri obnove konania ísť (s výnimkami vyplývajúcimi z § 135 OSP) v zásade o také rozhodnutia, ktoré boli vydané do doby vyhlásenia rozhodnutia, zodpovedá aj názoru vyslovenému v odbornej literatúre (napr. Števček in Števček, M., Ficová, S. a kol.: Občiansky súdny poriadok. Komentár. 1. vydanie. Praha: C. H. Beck 2009, s. 656) či judikatúre [napr. *uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“)* sp. zn. 6 Obo 57/2009 z 20. augusta 2009)].

Zároveň odôvodnenie krajského súdu vo svojej celosti vychádza z toho, že sťažovateľkou navrhovaný výklad § 159 OSP nemôže viesť k rozšíreniu dôvodov obnovy konania nad rámec ustanovení Občianskeho súdneho poriadku upravujúcich prípustnosť a podmienky obnovy konania, pričom navyše treba vziať do úvahy, že krajský súd sa s názorom sťažovateľky o výklade § 159 ods. 2 OSP ani nestotožnil. Ústavný súd preto

vzhľadom na túto námietku nezistil, že by napadnuté uznesenie krajského súdu bolo arbitrárne alebo zjavne neodôvodnené.

Svojou druhou námietkou sťažovateľka namieta rozporuplnosť odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu tvrdiac, že krajský súd „... v jednej časti odôvodnenia tvrdí, že žalovaná sa mohla domáhať neplatnosti zmlúv v pôvodnom konaní, v druhej časti tvrdí, že žalovaná sa vôbec neplatnosti zmlúv ako dlžníčka za situácie, keď jej postúpenie bolo oznámené postupcami, domáhať nemôže“. V tejto súvislosti ďalej sťažovateľka uvádza, že „pokiaľ odvolací súd opakovane poukazuje na to, že dlžník sa nemôže dovolávať neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok, pokiaľ mu postúpenie pohľadávky oznámil postupca, tento názor vyslovený v odvolacom súdom citovanom rozsudku Najvyššieho súdu SR, nemožno ako výklad urobený najvyšším súdom v jednej konkrétnej súdnej veci absolutizovať, a so zreteľom na okolnosti prípadu, ani vzťahovať na vec sťažovateľky“.

Sťažovateľka uvedenú námietku smeruje proti tomu, že krajský súd v napadnutom uznesení v časti odôvodnenia venovanej otázke, prečo nie je rozsudok Okresného súdu Rožňava takým rozhodnutím, ktoré nebolo bez viny účastníka konania možné použiť v pôvodnom konaní, uvádza, že „... neplatnosť zmlúv o postúpení mohla byť namietaná už v pôvodnom konaní, v ktorom bol vydaný platobný rozkaz, kedy by súd musel uvedenú námietku riešiť ako predbežnú otázku“, a v ďalšom rozbere dodáva, že „Pre úplnosť veci je potrebné uviesť (k splneniu podmienky možnosti priaznivejšieho rozhodnutia vo veci), že... relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky. Súd z takého oznámenia vychádza bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Dlžník sa v takomto prípade nemôže úspešne dovolať neplatnosti zmluvy o postúpení alebo jej neexistencie. To by mohol len vtedy, ak by postúpenie preukazoval zmluvou o postúpení postupník (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. Obo 210/01 – zjavne rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 4 Obo 210/01 z 11. júna 2003 uverejnený v Zbierke stanovísk a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 119/2003, poznámka); v prejednávanej veci došlo v prípade oboch zmlúv k oznámeniu veriteľov

o postúpení pohľadávky; teda sa dlžník nemôže dovolávať neplatnosti zmluvy, resp. jej neexistencie.“.

Podľa názoru ústavného súdu sa môže skutočne záver krajského súdu na prvý pohľad javiť ako protirečivý. Zároveň však ústavný súd dodáva, že namietaná časť odôvodnenia je iba vedľajšou argumentačnou líniou krajského súdu, ktorá nepredstavuje nosné dôvody rozhodnutia. Vzhľadom na to ani v prípade, ak by ústavný súd mal súhlasiť s tvrdením sťažovateľky, nemohol by namietaný nedostatok v odôvodnení napadnutého uznesenia krajského súdu dosiahnuť ústavnoprávny rozmer, čo z toho dôvodu nesignalizuje ani možnosť vyslovenia porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy alebo práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že nie je jeho úlohou vylepšovať odôvodnenia napadnutých rozhodnutí ani ich nahrádzať. Ústavný súd iba dodáva, že z neskoršieho rozhodnutia najvyššieho súdu (rozsudok sp. zn. 1 Cdo 76/2007 z 28. januára 2009) vyplýva, že *„Z Občianskeho zákonníka nemožno vyvodiť, že dlžník by nemohol namietat a súd skúmať platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, ak by toto postúpenie dlžníkovi oznámil postupca, ale dlžník by mohol namietat platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, ak by postúpenie pohľadávky postupca dlžníkovi síce neoznámil, avšak postupník by postúpenie pohľadávky dlžníkovi preukázal. Pre takéto rozlišovanie (dualitu) v postavení dlžníka (porovnaj R 119/2003) nemožno nájsť oporu v ustanovení § 526 ods. 2 Obč. zák.*“. V neskoršom rozhodnutí tak najvyšší súd prijal opačný záver, ako je ten, ktorý vyplýva zo skoršieho rozhodnutia najvyššieho súdu podporne citovaného v napadnutom uznesení krajského súdu a ktorý mal podľa názoru sťažovateľky odporovať zvyšku odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu. Pri zohľadnení tohto neskoršieho rozhodnutia najvyššieho súdu by tak bolo možné namietanú rozporuplnosť odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu odstrániť.

Krajský súd svoje rozhodnutie podporil viacerými konzistentnými úvahami smerujúcimi k tomu istému záveru a podporujúcimi presvedčivosť napadnutého uznesenia. Podľa názoru ústavného súdu tak krajský súd napadnuté uznesenie ako celok odôvodnil

ústavne konformným spôsobom a napadnuté uznesenie ani nejaví znaky svojvoľného rozhodnutia.

Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že v okolnostiach danej veci nemohlo napadnutým uznesením krajského súdu dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy či práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tak, ako to tvrdí vo svojej sťažnosti. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnymi názormi krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti týchto názorov a nezakladá ani právomoc ústavného súdu nahradiť právne názory krajského súdu svojimi vlastnými.

Nad rámec uvedeného ústavný súd dodáva, že namietané riziko ujmy sťažovateľky vyvolané napadnutým uznesením krajského súdu spočíva v tom, že zhotoviteľ ako jej pôvodný veriteľ sa domáha voči nej plnenia z pohľadávky, ktorú už sťažovateľka uspokojila v rámci exekúcie právoplatného platobného rozkazu. Ústavný súd dodáva, že v prípade potenciálneho súdneho konania medzi zhotoviteľom ako pôvodným veriteľom sťažovateľky a sťažovateľkou pred všeobecnými súdmi (o ktorom nemá ústavný súd zo sťažnosti ani z priložených dokumentov informácie) by mala sťažovateľka možnosť využiť všetky zákonom poskytnuté prostriedky na ochranu svojich práv.

Z uvedených dôvodov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o odmietnutí sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa už ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľky obsiahnutými v petite jej sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júla 2012